

Úvod do analýzy sociálních sítí

Analýza sociálních sítí (SNA) si coby metodologický a meta-teoretický přístup ke studiu společenských jevů získává stále větší oblibu. SNA explicitně zachycuje a analyzuje relační charakter společenského světa, který je na různých úrovních utvářen množstvím vztahů mezi různými typy aktérů a dalších entit. SNA tak může poskytnout vhled kupříkladu do organizace společenských skupin a aktérů (shoduje se neformální organizace firmy s jejím formálním uspořádáním?), vzorců spolupráce mezi aktéry (jakou pozici zastávají v rámci tvorby politiky státní instituce, jsou mediátory, nebo jsou součástí určité vlivové koalice?), nebo také do struktury diskursu (je diskurs polarizován prostřednictvím interakcí soupeřících skupin?). Účastníci workshopu se seznámí s výchozími předpoklady tohoto přístupu, základními způsoby sběru síťových dat a jejich manipulací, jakož i s nejdůležitějšími popisnými mírami SNA na třech hlavních úrovních analýzy, tedy na úrovni: uzlu, kohezivních podskupin a celé sítě. Součástí workshopu jsou rovněž praktická cvičení, jejichž prostřednictvím si účastníci vyzkoušejí aplikace jednotlivých technik manipulace dat a způsobů jejich analýzy. Využit přitom bude volně dostupný software R. Účastníci workshopu tak budou k vybraným problémům schopni samostatně formulovat adekvátní design výzkumu a aplikovat vhodný způsob analýzy.

Prerekvizity

Kurz nevyžaduje prerekvizity. Obeznamenost s obecnými předpoklady kvantitativního výzkumu a statistické analýzy dat je výhodou. Totéž platí pro zkušenosti s jazykem R či jiným programovacím jazykem.

Den 1 (15. 6. 2021, 9:00-12:30) - nepovinný

- Úvod do R/R Studia
- Datové objekty
- Manipulace s objekty

Doporučená literatura

- Teetor, P. (2011). R cookbook. (M. K. Loukides, Ed.). Sebastopol, CA: O'Reilly, pp. 1–21, 46–60, 75–160.

Den 2 (16. 6. 2021, 9:00-12:30)

- Východiska a předpoklady analýzy sociálních sítí (SNA)
- Design výzkumu a sběr dat

Doporučená literatura

- Borgatti, S. P., Everett, M. G., & Johnson, J. C. (2018). *Analyzing Social Networks*. London: SAGE. 2nd Edition. Kapitoly 1, 3 a 4.

Den 3 (17. 6. 2021, 9:00-12:30)

- Manipulace se síťovými daty
- Míry konektivity

Doporučená literatura

- Borgatti, S. P., Everett, M. G., & Johnson, J. C. (2018). *Analyzing Social Networks*. London: SAGE. 2nd Edition. Kapitoly 5 a 9.

Den 4 (18. 6. 2021, 9:00-12:30)

- Míry centrality a centralizace
- Kohezivní podskupiny

Doporučená literatura

- Borgatti, S. P., Everett, M. G., & Johnson, J. C. (2018). *Analyzing Social Networks*. London: SAGE. 2nd Edition. Kapitoly 10 a 11.

Lektoři

Tomáš Diviák působí jako Presidential Fellow na katedře kriminologie a v Mitchell Centre for Social Network Analysis při univerzitě v Manchesteru. Spolupracuje také s katedrou sociologie Filozofické fakulty Univerzity Karlovy a Centrem pro modelování biologických a sociálních procesů. Zabývá se především aplikací analýzy sociálních sítí ve studiu organizovaného zločinu, ale o analýzu sítí se zajímá i metodologicky nebo v souvislosti s její aplikací ve výzkumu veřejného zdraví, politických či historických sítí.

Lukáš Lehotský je odborný asistent na Katedře mezinárodních vztahů a evropských studií, Fakultě sociálních studií (FSS), Masarykovy univerzity (MU). Jeho hlavní výzkumné zájmy se týkají politiky těžby uhlí a budoucnosti uhlí v Česku. Lukáš se podílel na několika ročnících workshopu POLNET zaměřeného na analýzu politických sítí a organizovaného Univerzitou v Kostnici.

Petr Ocelík působí jako odborný asistent na Katedře mezinárodních vztahů a evropských studií, FSS MU a na Mezinárodním politologickém ústavu, FSS MU. Odborně se zaměřuje na analýzu tvorby klimatických a energetických politik v Česku za využití analýzy sociálních sítí. Od roku 2020 je rovněž předsedou stálé skupiny „Political Networks“ při *Evropském konsorciu pro politický výzkum* sdružující badatele se zájmem o studium politických sítí. Je rovněž součástí projektu *Comparing Climate Change Networks* koordinovaném Univerzitou v Helsinkách, kde vede případovou studii Česka. Petr se také podílel na několika ročnících workshopu POLNET.

Doporučená literatura

- Borgatti, S. P., Everett, M. G., & Johnson, J. C. (2018). *Analyzing Social Networks*. London: SAGE. 2nd Edition.
- Teetor, P. (2011). R cookbook. (M. K. Loukides, Ed.). Sebastopol, CA: O'Reilly.

Rozšiřující literatura

Učebnice

- Kadushin, Ch. (2012). *Understanding Social Networks. Theories, Concepts, and Findings*. Oxford: Oxford University Press.
- Luke, D. (2015). *A User's Guide to Network Analysis in R*. Springer.
- Robins, G. (2015). *Doing social network research*. SAGE.
- Wasserman, S. & Faust, K. (1994): *Social Network Analysis. Methods and Applications*. Cambridge: Cambridge University Press.

Studie

- Koschade, S. (2007). A Social Network Analysis of Jemaah Islamiyah: The Applications to Counterterrorism and Intelligence. *Studies in Conflict & Terrorism*, Vol. 29, No. 6, pp. 559–575.
- Granovetter, M. S. (1973). The Strength of Weak Ties. *Source: American Journal of Sociology*, Vol. 78, Issue 6, pp. 71-90.
- Padget, J. F. and Ansell, Ch. K. (1993). Robust Action and the Rise of the Medici, 1400–1434. *American Journal of Sociology*, Vol. 98, No. 6, pp. 1259–1319.